

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีประชาชนนิยมประกอบอาชีพผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม แต่ที่มีชื่อเสียงมากคือ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีการผลิตหลายรูปลักษณะ ทั้งผ้าผืนสำหรับนำไปตัดเย็บเป็นผ้าชิ้น เสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน ให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยได้รับการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง

การศึกษานี้ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและสุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามจำนวน 151 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มและองค์กรที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ในเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ที่เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน การศึกษานี้อาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากแบบสอบถามที่ใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ในปี พ.ศ. 2549 และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือ และข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้การศึกษานี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูนในครั้งนี้ได้สรุปผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายจำนวนทั้งสิ้น 151 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มและองค์กรที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ในเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ที่เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน ผลิตภัณฑ์ที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย ผ้าม่าน กลองทิวชู รองเท้า โดยแบ่งกลุ่มการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายตามลักษณะการผลิตเป็น 7 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผลิต

ฝ้ายมันเพียงชนิดเดียว กลุ่มที่ผลิตกล่องทิชชูแบบกลมเพียงชนิดเดียว กลุ่มที่ผลิตกล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยมเพียงชนิดเดียว กลุ่มที่ผลิตรองเท้าเพียงชนิดเดียว กลุ่มที่ผลิตกล่องทิชชูแบบกลมและกล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยม กลุ่มที่ผลิตกล่องทิชชูแบบกลมและรองเท้า กลุ่มที่ผลิตกล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยมและรองเท้า

2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 98 รายคิดเป็นร้อยละ 64.90 ได้ทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเป็นอาชีพหลัก และจำนวน 53 รายคิดเป็นร้อยละ 35.10 ทำเป็นอาชีพเสริม ซึ่งทำการผลิตฝ้ายมันเพียงชนิดเดียว จำนวน 43 รายคิดเป็นร้อยละ 28.48 ผลิตกล่องทิชชูแบบกลมเพียงชนิดเดียว จำนวน 19 รายคิดเป็นร้อยละ 12.58 ผลิตกล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยมเพียงชนิดเดียว จำนวน 17 รายคิดเป็นร้อยละ 11.26 ผลิตรองเท้าเพียงชนิดเดียว จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.80 ผลิตกล่องทิชชูแบบกลมและกล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยม จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.95 ผลิตกล่องทิชชูแบบกลมและรองเท้า จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.96 ผลิตกล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยมและรองเท้า จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.97

การผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายจะไม่สม่ำเสมอซึ่งมีสาเหตุเนื่องจาก การว่าจ้างหรือสั่งทำ จำนวน 99 รายคิดเป็นร้อยละ 65.56 เทศกาลท่องเที่ยว จำนวน 52 รายคิดเป็นร้อยละ 34.44 วิธีการจัดจำหน่ายส่วนใหญ่จะจัดจำหน่ายผ่านกลุ่มและองค์กรที่ผู้ผลิตเป็นสมาชิก จำนวน 123 รายคิดเป็นร้อยละ 81.46 จัดจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.26 จัดจำหน่ายด้วยตนเอง จำนวน 11 รายคิดเป็นร้อยละ 7.28

แหล่งการจัดหาวัตถุดิบหลักในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.30 ซื้อมาจากแหล่งผลิตด้วยตนเอง จำนวน 66 รายคิดเป็นร้อยละ 43.70 ซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง

3. ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย

ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ประกอบด้วย วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต

ต้นทุนในการผลิตฝ้ายมัน มีต้นทุนการผลิตรวมต่อฝืนเท่ากับ 176.09 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 161.50 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 10 บาท และค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 4.59 บาท

ต้นทุนในการผลิตกล่องทึบแบบกลม มีต้นทุนการผลิตรวมต่อกล่องเท่ากับ 36.77 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 19.55 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 8 บาท และค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 9.22 บาท

ต้นทุนในการผลิตกล่องทึบแบบสี่เหลี่ยมมีต้นทุนการผลิตรวมต่อกล่องเท่ากับ 44.38 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 29.75 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 9 บาท และค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 5.63 บาท

ต้นทุนในการผลิตรองเท้าขนาดเล็ก มีต้นทุนการผลิตรวมต่อคู่เท่ากับ 21.02 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรงเท่ากับ 8.50 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 6 บาท และค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 6.52 บาท

ต้นทุนในการผลิตรองเท้าขนาดกลาง มีต้นทุนการผลิตรวมต่อคู่เท่ากับ 24.44 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรงเท่ากับ 11.05 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 6 บาท และค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 7.39 บาท

ต้นทุนในการผลิตรองเท้าขนาดใหญ่ มีต้นทุนการผลิตรวมต่อคู่เท่ากับ 27.23 บาท เป็นวัตถุดิบทางตรงเท่ากับ 12.75 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 6 บาท และค่าใช้จ่ายการผลิตเท่ากับ 8.48 บาท

4. ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย

ผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายแบ่งตามชนิดและวิธีการขายดังต่อไปนี้
กรณีขายปลีก

ผ้ามัน อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 24.94 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 19.96 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 809.74

กล่องทึบแบบกลม อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 49.58 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 33.15 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 526.38

กล่องทึบแบบสี่เหลี่ยม อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 46.46 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย คิดเป็นร้อยละ 31.72 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 590.74

รองเท้าขนาดเล็ก อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 66.51 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 39.94 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 473.37

รองเท้าขนาดกลาง อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 43.21 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 30.17 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 371.09

รองเท้าขนาดใหญ่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 28.53 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 22.20 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 273.92

กรณีขายส่ง

ผ้าม่าน อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 13.58 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 11.96 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 440.90

กล่องทิชชูแบบกลมอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 22.38 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 18.29 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 237.63

กล่องทิชชูแบบสี่เหลี่ยม อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 23.93 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย คิดเป็นร้อยละ 19.09 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 304.26

รองเท้าขนาดเล็ก อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 42.72 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 29.93 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 304.08

รองเท้าขนาดกลาง อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 22.75 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 18.53 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 195.83

รองเท้าขนาดใหญ่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนคิดเป็นร้อยละ 10.17 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายคิดเป็นร้อยละ 9.23 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 97.67

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย พบว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดสูง เนื่องจากการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนมีการลงทุนเป็นจำนวนเงินที่ต่ำ จึงทำให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการตลาด รัฐบาลควรหาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์แหล่งใหม่ เพื่อเพิ่มรายได้และกระจายสินค้าอย่างทั่วถึงไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ

2. ด้านการประชาสัมพันธ์ รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศแทนสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเป็นที่รู้จักของคนภายในประเทศและชาวต่างชาติ

3. ควรมีการให้ความรู้กับผู้ผลิตเกี่ยวกับการคิดต้นทุนของผลิตภัณฑ์

4. ควรมีการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ รวมถึงการพัฒนาสายผ้าที่จะนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปให้ทันสมัยและมีเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ผลิต

5. ควรมีการสนับสนุนให้ความรู้แก่เยาวชน เกี่ยวกับวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย เพื่อที่จะได้มีผู้สืบทอดและประกอบอาชีพนี้ เนื่องจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคน